

PRESENCE TO MIND

REPRESENTATION AND PERCEPTUAL AWARENESS

MESTERBREV VED JØRGEN DYRSTAD

Hva handler oppgaven din om?

Generelt spør jeg hvordan subjekter forholder seg til objekter gjennom (særlig visuell) erfaring, og hvordan oppfatninger forholder seg til erfaring. Mer spesifikt spør jeg om erfaring er (og ikke bare gir opphav til) representasjon, slik mange har ment, f.eks. Kant – og nesten alle nyere analytiske filosofer. Dette synet kalles *representasjonalisme*.

Hva argumenterer du for/mot i oppgaven?

Representasjonalisme begrunnes ofte med at ting alltid vil framstå (synes) på en bestemt måte i erfaringen. Jeg argumenterer *mot* denne begrunnelsen. Som Charles Travis har understreket, må man her skille mellom hvordan ting framstår *visuelt* og *epistemisk*. Det siste er naturlig å forstå som representasjon, men ikke det første: Hvordan ting framstår *visuelt* fastlegger ikke noe representasjonelt innhold. F.eks. kan en ellipse sett forfra og en sirkel sett fra siden framstå helt likt. Dermed kan man ikke slutte fra at noe framstår visuelt på *den* måten, til at erfaringen har det ene eller andre innholdet (sirkel, ellipse). Representasjonalisten vil innvende at erfaringen likefullt vil «slå» en som det ene eller det andre. Dette kan man f.eks. bli oppmerksom på ved en «Gestalt switch» – velkjent fra tvetydige illustrasjoner, men potensielt til stede også i eksempelet: Hva en erfarer noe *som*, påvirker hvordan det framstår. Mitt svar er at det ikke følger at erfaring er representasjon. Vanligvis vil slik representasjon være oppfatninger – tingene «slår» en slik de framstår *epistemisk*. Selv om annen representasjon kan ha tilsvarende virkning, er ikke det nok til å slutte at erfaring er representasjon. Når en sirkel eller en ellipse kan sees *som* det ene eller det andre, er det fordi de mer grunnleggende framstår likt (som før). Dermed argumenterer jeg *for* at hvordan ting framstår i erfaringen støtter naiv realisme: Erfaring er presentasjon, ikke representasjon.

Hvorfor bør andre lese oppgaven din?

Analytikere bør lese oppgaven fordi den tar for seg et hett tema i dagens persepsjonsfilosofi og argumenterer kraftfullt mot rådende ortodoksi og for en kontroversiell posisjon. Men forholdet sinn/verden og erfaring/oppfatning burde ha bredere appell. To relevante spørsmål: Hva er det å være bevisst *noe*? Bevissthet-om er en sentral form for bevissthet. Representasjonalismen assimilerer erfaring og det å tenke eller forestille seg noe – jeg betoner forskjellen. Hvordan skal vi forstå erfaringens *passivitet*? Forholdet mellom hva man er og ikke er ansvarlig for, er like sentralt. Hva vi erfarer er ikke opp til oss, men vi er (delvis) ansvarlige for våre oppfatninger. Igjen mener jeg naiv realisme gir et bedre utgangspunkt. M.a.o. anbefaler jeg oppgaven til alle som befinner seg erfarende i verden og nå og da føler et støt av forskrekkelse over det.

Hva er dine planer for framtida?

Håper å kunne arbeide videre med slike og beslektede problemstillinger. Utover det: Leve livet og dø døden (henholdsvis).